

**Sztechlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi
Intézmény Budapest
Székhely: 1063 Budapest, Kmety György utca 31.**

Különleges lakásotthonai

Telephely:

**Napkelte Különleges Lakásotthon Budapest
Napsugár Különleges Lakásotthon Budapest
Szivárvány Különleges Lakásotthon Budapest
Holdfény Különleges Lakásotthon Budapest**

Szakmai program

Jóváhagyva 2023. 09. hó 22. napján.

dr. Pitzné Heinczinger Mónika
igazgató

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Pest Vármegyei Kirendeltsége

1. Szolgáltató neve, székhelye, telephelye

Fenntartó: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

Címe: 1132 Budapest, Visegrádi utca 49.

**Működtető: Sztéhlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény
Budapest**

Címe: 1063 Budapest, Kmety György utca 31.

**Felügyeletet ellátó hatóság: Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi
Főosztály**

Címe: 1035 Budapest, Váradi utca 15.

**Az intézmény neve: Sztéhlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi
Intézmény Budapest különleges lakásotthonai (a továbbiakban:
különleges lakásotthonok)**

Telephelyek:

Napkelte Különleges Lakásotthon Budapest	1104 Budapest, Szentimrey utca 3.
Napsugár Különleges Lakásotthon Budapest	1104 Budapest, Szentimrey utca 3.
Szivárvány Különleges Lakásotthon Budapest	1033 Budapest, Szentendrei út 19.
Holdfény Különleges Lakásotthon Budapest	1089 Budapest, Reguly Antal utca 36.

2. A különleges lakásotthoni szakmai egység működését meghatározó dokumentumok:

- az intézmény alapító okirata,
- az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata,
- a Budapest Főváros Kormányhivatala által kiadott szolgáltatói nyilvántartásba vétel,
- szakmai program,
- házirend.

I.

A KÜLÖNLEGES LAKÁSOTTHONOK FŐBB JELLEMZŐI

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: Főigazgatóság) által fenntartott Sztéhlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Budapest (1063 Budapest, Kmety György utca 31.) (a továbbiakban: intézmény) különleges lakásotthonai az integrált intézményrendszer szakmai egységeként működnek.
Engedélyezett férőhelyszám összesen: 30 fő.

Napkelte Különleges Lakásotthon 1104 Budapest, Szentimrey utca 3.

Engedélyezett férőhelyek száma: 6 fő - koedukált ellátásban.

Napsugár Különleges Lakásotthon 1104 Budapest, Szentimrey utca 3.

Engedélyezett férőhelyek száma: 8 fő - koedukált ellátásban.

A gyermekvédelmi szakellátást biztosító, 14 férőhelyes két különleges lakásotthon Budapest X. kerületének kertvárosi részében, a Szentimrey utca 3. szám alatt található. A lakásotthonok udvarral is rendelkező, tetőér beépítéses ikerház két lakrészében kerültek kialakításra. Az ingatlan infrastrukturális adottságai megfelelőek (közmuvesített, jó közlekedési lehetőség), a szolgáltatások elérhetősége minden szempontból biztosított.

A két különleges lakásotthon 3-3 lakószobája 2-4 gyermek elhelyezésére alkalmas, mindkét lakóegységben kialakításra került egy társalgó, ebédlő, nemenként WC, fürdőszoba, és nevelői szoba.

Szivárvány Különleges Lakásotthon 1033 Budapest, Szentendrei út 19.

Engedélyezett férőhelyek száma: 8 fő - koedukált ellátásban.

A gyermekvédelmi szakellátást biztosító 8 férőhelyes lakásotthon egy tízemeletes panelház III. emeletén található 102 nm-es lakásban működik. A lakásban közös étkező, konyha, vizesblokk, nappali, 1 db 4 ágyas, 2 db 2 ágyas, külön bejáratú lakószoba áll az ellátottak rendelkezésére. A közlekedési feltételek megfelelőek, a szolgáltatások elérhetősége biztosított.

Holdfény Különleges Lakásotthon 1089 Budapest, Reguly Antal utca 36.

Engedélyezett férőhelyek száma: 8 fő - koedukált ellátásban.

A gyermekvédelmi szakellátást biztosító 8 férőhelyes lakásotthon egy felújított családi házban került kialakításra, melyhez rendezett udvar is tartozik. A Népliget és Nagyvárad téri metróállomás közelsége megkönnyíti a gyakran mozgásszervi fogyatékkal is rendelkező ellátottak közlekedését, a szolgáltatások elérhetőségét. A lakásban tágas konyha-étkező, nappali, két zuhanyzós vizesblokk, valamint 2 db 4 ágyas lakószoba áll az ellátottak rendelkezésére.

A különleges lakásotthonok családias csoportjaiban az otthont nyújtó, valamint utógondozói ellátás keretében az értelmileg sérült, társfogyatékkal, organikus, pszichés zavarokkal, szocializációs nehézségekkel, a kommunikációs készség súlyos hiányosságaival küzdő gyermekek, fiatal felnőttek segítése, deficitjeik kompenzálása egyéni sajátosságukhoz igazítottan valósul meg. A különleges gondozást igénylő gondozottak számára az iskoláztatás és az adekvát tanulást segítő tevékenységek, szükségleteik figyelembevételével biztosított. A gondozottak meglévő képességeinek

kibontakoztatása differenciált, motiváltságon alapuló változatos szabadidős programok, szakkörök, terápiás foglalkozások szervezésével kerül megvalósításra. A különleges gondozást igénylő gyermekek, fiatal felnőttek fejlesztése során kiemelt hangsúlyt kap a gyermeki és személyiségi jogok védelme, a gondozottak önálló tevékenységeinek támogatása.

1. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A különleges lakásotthonok gyámhatósági határozat alapján ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett különleges gondozást igénylő (értelmileg akadályozott) kiskorúak otthont nyújtó ellátását, továbbá az intézményben nagykorúvá vált (vagy fővárosi illetőségű) fiatal felnőttek szerződésben foglaltak szerinti utógondozói ellátását biztosítják.

A csoportok széles korhatárú és koedukált összetételűek, de a lakóegységben belül a hálóterekben azonos nemű ellátottak kerülnek elhelyezésre.

2. Személyi feltételek

A különleges lakásotthonok személyi feltételek kialakítása során törekedni kell arra, hogy a különleges gondozást igénylő gyermekkel foglalkozó szakellátók:

- egymást kiegészítő személyiségű munkatársak legyenek,
- képesek legyenek a szakmai program és az egységes nevelési szemlélet kialakítására, következetes betartására,
- ismerjék a különleges lakásotthonok céljait, törekvéseit, fejlesztési lehetőségeit,
- képesek legyenek a konstruktív és felelősségteljes gondozásra, ennek érdekében rendelkezzenek megfelelő elméleti tájékozottsággal,
- legyenek tudatában, hogy különleges szükségletű értelmileg akadályozott – sok esetben – nehezen kezelhető gyermekek ellátásával foglalkoznak,
- tudjanak bizalommal, méltósággal a gyerekhez viszonyulni, „értsenek a gyerek nyelvén”, tiszteljék őket, és jogaikat,
- munkakörüknek megfelelően ismerjék minden gondozott gyermek esetében a javasolt bánásmódot, a várható nehézségeket és több lehetőséget magába foglaló problémamegoldásokat.

A szakellátók szakmai munkájuk megkezdése előtt a hatékonyabb munkavégzés érdekében megismerkednek a különleges lakásotthonok működésével, pedagógiai módszereivel és tanulmányozzák a különleges lakásotthonokban folyó nevelő tevékenység rendszerét. Betekintést nyernek a különleges lakásotthonok szervezeti struktúrájába, ami segítséget nyújt ahhoz, hogy a különleges lakásotthonok szervesen illeszkedjenek a komplex intézményi környezetbe. Az intézmény lakásotthoni csoportjaiban a személyi feltételek kialakítása során törekedni kell arra, hogy egymást kiegészítő személyiségű, szívesen együtt dolgozó, hasonló értékrendű, azonos követelményeket támogató kollégák dolgozzanak együtt.

A KÜLÖNLEGES LAKÁSOTTHONOK SZAKMAI CÉLJA, FELADATAI, ALAPELVEI

1. Célok, feladatok

A gyermeki jogok érvényesülése érdekében a gondozott növendékek családot helyettesítő ellátása, egyéni fejlesztése, védelmük biztosítása a fejlődésüket akadályozó vagy hátráltató veszélyek ellen, továbbá a családi kapcsolatokat támogatása és megerősítése.

- Az egyéni képességek, további életutak lehetőségeinek figyelembevételével mind több gyakorlati, praktikus ismeretet nyújtani, melyek elősegítik, hogy teljesebb emberi életet élhessenek,
- tanulják meg a lakóközösséghez való alkalmazkodást, fogadják el a családi közösség szabályait,
- felszabadult, családi légkör biztosításával segítséget nyújtani a harmonikus személyiségfejlesztéshez,
- fejleszteni a gyermekek esztétikai érzékét, gazdagítani érzelmeiket,
- növelni a fiatalok esélyegyenlőségét a társadalmi élet minden területén,
- az együttdolgozás, együttélés öröme segítse a különleges lakásotthonok jó hangulatának kialakítását.

2. Alapelvek

Az intézmény munkatársainak minden esetben a gondozott növendékek érdekeit képviselve kell tevékenykedniük, melynek során az alábbi alapelvek betartására kötelesek:

a./ Nyitottság elve

Az intézmény nyitott intézmény, az ellátás igénybevétele a jogszabályi rendelkezéseken kívül további feltételekhez nem köthető.

b./ Együttműködés és önkéntesség elve

A gyermekek elhelyezése az intézményben hatósági döntési általi kötelezettségen alapul. A különleges lakásotthonok által nyújtott egyes ellátások, azonban nem hatósági, hanem szolgáltató jellegűek, melyek a hatósági döntés keretein belül vehetőek igénybe. Ezen szolgáltatások igénybevétele az önkéntesség és az együttműködés elvén alapul.

A különleges lakásotthonok által nyújtott utógondozói ellátás önkéntesen vehető igénybe.

Az önkéntesség elve alapján az elhelyezés során biztosítani kell a választási lehetőséget.

c./ A személyiségi jogok védelme

Az intézményben feladatot ellátó valamennyi személynek a tevékenysége során tudomására jutott személyi adatok és tények kezelése, továbbítására és nyilvánosságra hozatala esetén a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényben továbbá a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII.17.) Kormányrendeletben foglaltakat minden körülmények között biztosítani kell.

d./ Az egyenlőség elve

Az intézménybe helyezett minden kiskorú, fiatal felnőtt nemre, származásra, felekezeti hovatartozásra, illetve világnézetre tekintet nélkül egyenlő elbírálásban kell, hogy részesüljön.

III.

A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK FORMÁI, KÖRE, RENDSZERESSÉGE, VALAMINT A SZOLGÁLTATÁSI TÍPUSNAK MEGFELELŐEN A GONDOZÁSI, NEVELÉSI, FEJLESZÉSI FELADATOK JELLEGE, TARTALMA, MÓDJA

1. Az ellátás igénybevételének módja

A szakmai egység az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat (a továbbiakban: OGYSZ) kijelölése alapján fogadja be a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 72. § (1) bekezdésében megjelölt beutaló szerv által ideiglenes hatállyal elhelyezett, valamint a gyámhivatal által nevelésbe vett gyermeket.

Befogadás

A befogadás a gyermek felvételét, elhelyezését jelenti, amely a gyámhatóságok határozata alapján beutalt gyermekek felmérésével, megismerésével induló folyamat. A Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság véleményével rendelkező, gyermekvédelmi gondoskodásba vett, értelmileg akadályozott tanköteles korú, önálló helyváltoztatásra képes gyermekek kerülnek felvételre a különleges lakásotthonokba.

Az ellátás megkezdésekor a rendelkezésre álló dokumentáció alapján, a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve, el kell készíteni a gondozott gyermekre vonatkozó Egyéni gondozás-nevelési tervet (a továbbiakban: GH-1 adatlap). A GH-1 adatlap célja az egyéni elhelyezési terv megvalósulását biztosító gondozással, neveléssel kapcsolatos feladatok részletes megtervezése és az abban résztvevő szakemberek közötti munkamegosztás meghatározása.

A terv elkészítésekor figyelemmel kell lenni különösen:

- a gyermekvédelmi gondoskodást szükségessé tevő okokra,

- az egyéni elhelyezési tervre,
- a gyermek nevelésében, gondozásában korábban részt vett szakemberek véleményére,
- a gondozott gyermekkel és szülőjével folytatott személyes beszélgetés során szerzett tapasztalatokra,
- egyéb, a gondozott gyermek nevelése, gondozása szempontjából jelentős körülményre.

A gyámi feladatokat a nevelésbe vett gyermekek vonatkozásában a kirendelt gyermekvédelmi gyámok látják el. Az intézmény a gyermekvédelmi gyámokkal folyamatos együttműködésre és tájékoztatásra kötelezett. A gyermekvédelmi gyámi feladatokat a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rögzíti, végrehajtását a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet határozza meg. A gyermekvédelmi gyámok munkáját a Belügyminisztérium által 2023. március 28. napján kiadott „Gyermekvédelmi gyámság” módszertani útmutatóban rögzítettek határozzák meg.

2. A csoportban történő elhelyezés szempontjai

Koedukált, széles korhatárú a gyermekek összetétele. Külön fiú, külön lány hálózásokban kerülnek elhelyezésre. Lehetőségek szerint azonos hálózásokba kerülnek a testvéri és rokon kapcsolatokkal rendelkezők, a korábbi barátok, és akik korábban együtt nevelkedtek. A 10 éven aluli gyermekek védettebb, elkülönülő helyének biztosítása. Az aktuális és várható állapot felmérése, a fejlesztés lehetőségének kidolgozása a szakemberek által.

3. Teljes körű ellátás biztosítása

E tevékenység keretében gondoskodni kell a növendék biztonságáról, megfelelő iskoláztatásáról, az iskolai előmenetelükről, személyiségük korrekciójáról. A különleges lakásotthon komplex személyiségfejlesztés keretében gondozási, nevelési, tanulást segítő és szabadidős tevékenységet lát el.

- Ruházati ellátás: a teljes körű ellátás részeként nyújtott ruházat biztosítása mindenkor az erre vonatkozó hatályos jogszabályi előírások szerint történik.
- Zsebpénzellátás: a teljes körű ellátás részeként nyújtott zsebpénz mértéke, kifizetésének rendszeressége, módja mindenkor az erre vonatkozó hatályos jogszabályi előírások szerint történik.
- Étkeztetés: hétköznap az iskolában az iskolai étkeztetés keretében történik (tízórai, ebéd, uzsonna), a reggelit és a vacsorát a különleges lakásotthonokban készítik el. Hétfvégén, ünnepnapokon és az iskolai szünetekben a napi ötszöri étkezés a különleges lakásotthonokban biztosított.

Az egészségügyi állapotuk miatt speciális ételmezést igénylő gyermekek ellátását a Heim Pál Gyermekkorház diétás konyháján készült étellel biztosítja az intézmény a hét minden napján.

- Személyi higiéné, egészségügyi ellátás: a személyi higiénia biztosítása, valamint a textíliával való ellátás gyermekenként biztosított. A mindennapos tisztálkodáshoz, testápoláshoz szükséges feltételek, tisztálkodási és testápolási szerek rendelkezésre állnak.
- A különleges lakásotthonokban élő gyermekek, fiatalok egészségügyi alapellátása a háziorvosi rendelés, illetve az iskolaorvosi ellátás keretében biztosított. Szükség esetén a Heim Pál Gyermekkórház szakorvosi rendelése is igénybe vehető. A védelembe vett gyermekek esetében a család és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézmény által kitöltött „Egészségügyi adatlap” megnevezésű dokumentumot a GYVR rendszerből kell letölteni, illetve az előzmény nélküli elhelyezés esetén a gyermek háziorvosát szükséges felkérni annak kitöltésére.
Az aktuális, kötelező védőoltásokat az iskolaorvosi ellátás keretében kapják meg a gondozottak.
A pszichésen sérült gyermekekkel való foglalkozást, pszichiáter alkalmazásával biztosítja az intézmény.

4. Tanulást segítő foglalkozások

Az egyéni sajátosságokhoz igazított a segítségnyújtás. Az adekvát tanulást segítő tevékenységek biztosítása érdekében évi 2 alkalommal (szeptemberben és májusban) felmérés készül, hogy milyen szinten állnak a gondozott gyermekek a következő területeken: öltözködés, tisztálkodás, étkezés, társas kapcsolatok, környezet rendben tartása, szabadidő eltöltése és szexuális fejlődése. A felmérés adatait dokumentáló fejlődési lap alapján kerülnek kijelölésre a fejlesztendő területek:

- egyéni fejlesztés,
- tehetséggondozás,
- felzárkóztatás.

5. Szabadidős foglalkozások

Cél a szabadidő hasznos, motiváltságon alapuló eltöltése és a gyermek meglévő képességeinek kibontakoztatása. A gondozott gyermekek szívesen látogatják a színházi előadásokat, szabad és fedett téri koncerteket, melyeket szervezett formában nevelői kísérettel biztosít az intézmény számukra. A szabadidő hasznos eltöltése érdekében gondoskodnak a kulturálódáshoz, játékhoz, sporthoz szükséges eszközökről, valamint a szabadidős tevékenységekhez szükséges és indokolt költségekről.

6. Szabadidő kulturált eltöltésének terei

A különleges lakásotthonokban nevelt gyerekek napjaik nagy részét az iskolában töltik, ahol részt vesznek különböző szakkörökön, melyek a következők:

- barkács szakkör,
- kézműves szakkör,
- szakács szakkör,
- báb szakkör,

- sport szakkör,
- dráma szakkör.

A hét kijelölt napján forgószínpad szerint lebonyolított, önként választott tevékenységet végezhetnek:

- kézimunka,
- mese- báb,
- mozgás,
- ábrázoló tevékenység,
- városnéző program.

Minden kedden délután külső program keretében kirándulnak.

Ráérő időben mesekönyveket nézegetnek, társasjátékoznak, TV-t, videót néznek, személyes holmijukat rendezgetik. Naponta udvari játékokkal, biciklizéssel töltenek 1-1,5 órát.

Esetenként ellátogatnak múzeumba, kiállításra, részt vesznek bábszínházi előadáson, mesefilmet tekintenek meg. Rendszeresen tartanak születésnap i társas összejöveteleket.

Nyaranta minden gyermek minimum 3 alkalommal nyaral.

7. Családdal való kapcsolattartás

Állandóan szem előtt kell tartani, hogy a gondozott gyermekek értelmileg sérültek, társfogyatékosággal, organikus, pszichés sérüléssel, szocializációs nehézségekkel, kommunikációs készség súlyos hiányosságával küzdenek.

Számolni szükséges azzal, hogy a szülők sok esetben sérültek, esetleg krízisállapotban vannak a gyermek állapota miatt.

A rendszeres kapcsolat a szülőkkel elősegíti a nevelési helyzetek megoldását a család funkció-képességének megsegítését.

A családdal való kapcsolattartásnak prevenciós jellege is van, megelőzhető a gyermek helyzetének romlása.

8. A különleges gondozást igénylő gyermekek részére kialakított nevelési célok
Alapvető cél a gondozott gyermek felkészítése a felnőtt életre, a várható társadalmi integrációra, a minél zavartalanabb beilleszkedésre, ennek érdekében a különleges lakásotthonok szakellátói széleskörű kapcsolattartásra törekednek a gyermekek hozzátartozóival, a családjával, iskolájával, munkahelyével, s az érdekükben eljáró más intézményekkel.

Kiemelten fontos cél a minél optimálisabb habilitáció, szocializáció, és a fogyatékoságból eredő deficitek kompenzálása, ezekkel együtt az élni tudás képességének fejlesztése.

9. Képesség- és tehetség gondozás

A gyermekek képesség és tehetség gondozása vonatkozásában a szakmai program hatálybalépésének dátumától a Belügyminisztérium által 2023. március 20. napján kiadott „Képesség- és tehetség gondozás a gyermekvédelmi szakellátásban” című

módszertanban foglaltak az irányadók, a folyamatleírások betartása, valamint a dokumentumminták használata kötelező.

A gyermekvédelmi szakellátásban élő gyermeknek olyan kihívásokkal kell megküzdenie, amelyek speciális támogatást tesznek szükségessé, olyan tervezett szakmai jelenlétet, amely a gyermek jóllétét szolgálja. A képesség- és a tehetséggondozás e támogatásnak a része, vagyis nem különíthető el a gyermek jóllétének megteremtésétől. A módszertan célja, hogy támogatást nyújtson a gyermekvédelmi szakellátásban dolgozó szakembereknek, annak érdekében, hogy a gyermek a lehető legfelkészültebben lépjen ki az ellátásból. A módszertan ennek megfelelően a gyermek képességeinek, tehetségének kibontakoztatására irányuló szakmai munkához járul hozzá, gyakorlatias folyamatleírással, jól alkalmazható módszerekkel. A gyerekekről szerzett ismeretekhez igazítottan kell meghatározni azokat a beavatkozásokat, amelyek a gyermek hatékony felkészítését szolgálják, szintén a szakellátás teljes időtartamára kiterjedően. A módszertan ennek megfelelően a képesség felmérésének (megismerés) és gondozásának (felkészítés, fejlesztés) módszertana. A képesség- és tehetséggondozás módszertana a képesség, a tehetség, a képesség/tehetség felmérés, valamint a képesség/tehetséggondozás fogalmakra épül. A módszertan nem új feladatot határoz meg, hanem a gondozás-nevelés jogszabályban is előírt elemeit támogatja. A képességgondozás érdekében rendszerezi a szakemberek által jelenleg is végzett feladatokat.

10. Feladatok

Otthont nyújtó ellátás biztosítása, továbbá a GH-1 adatlapok feladatainak megvalósítása a gyermekvédelmi gyámokkal együttműködve. Ezen belül feladat, hogy minden növendék hozzájusson a megfelelő egészségügyi ellátáshoz, gyógypedagógiai ellátáshoz, oktatáshoz, a harmonikus személyiségfejlődéshez, a szabadidő tartalmas eltöltéséhez, a pedagógiai szakszolgáltatásokhoz.

A biztonságos körülmények megteremtése a gyógyító nevelés számára, családi szocializáció pótlása, minél teljesebb körű rehabilitáció, a társadalmi integráció előkészítése, iskoláztatás, személyiség megismerés, személyiségkorrekció, intenzív személyiségfejlesztés, a deficitiek kompenzálása, csökkentése, egészségügyi, pedagógiai és szociálpszichológiai eszközökkel.

A növendékekre váró életút minél pontosabb előre tervezése révén életmód-stratégiák begyakorlása, a szociális inkompetencia enyhítése.

A különböző életkorú és állapotú gyermekeknél a családszerű gondoskodás és a családi szocializáció mintázása más és más hangsúlyt kell, hogy kapjon:

- 6-10 éves korig érzelmi dominancia,
- 10-16 prepubertás - pubertás korban hangsúlyos a szociális érettség fokozása, az érzelmi-indulati élet kiegyensúlyozása, az önismeret fejlesztése,
- 16-18 éves korban a társadalmi integráció előkészítése, a praktikus ismeretek elsajátítása, az önállóság fokozása, a felelősségvállalásra nevelés kerül előtérbe.

A feladatok megvalósítása érdekében olyan mindennapi életgyakorlatot kell kialakítani, amelyben a gyermekek nap, mint nap maguk is a lehető legtöbbet teszik

saját fejlődésük érdekében, s amely életgyakorlat megteremti az otthon biztonságát, s egyben záloga is az eredményes életre való felkészítésnek.

Törekedni kell széleskörű kapcsolatrendszer kiépítésére és e rendszernek a gyermekek fejlődését támogató felhasználására.

A megvalósítás főbb módszerei:

- otthonosság megteremtése,
- közösségi támogatás által való nevelés,
- egyéni különbségek figyelembevétele,
- demokratizmus,
- nyitottság.

A kollégákat esetmegbeszélések segítik abban, hogy támogatást nyújtsanak a növendékeknek traumáik, veszteségeik feldolgozásában. Meghatározó traumatizáló élmény a családból való kiszakadás, kirekesztettség. A gondozott gyermekek a családi történéseket megérteni nem tudják, csupán elszenvedik azokat.

A beszélni tudó, a verbális közléseket megértő növendékekkel személyes beszélgetés útján tájékozódnak a szakellátók az eseményekről, arról, ami velük és a családjukkal történt, megpróbálva feltárni a sérülések mélységét, okát és állandó szeretet demonstrálásával enyhíteni feszültségüket.

A nem beszélő, érzelmeiket, lelkiállapotukat csupán csak viselkedésükkel közvetítő gyermekekre különös figyelmet fordítanak, igyekeznek minden lehetséges módon a csoport kapcsolatrendszerébe vonni és ott megtartani őket, éreztetve velük, hogy számítanak rájuk, s ők is mindenkor számíthatnak a kollégákra.

Amennyiben a szülő érdeklődése felkelthető a gyermeke iránt, úgy rendszeres kapcsolattartásra próbálják szoktatni.

11. A gyermekekkel kapcsolatos teendők főbb módszerei:

- korrekciós nevelés,
- a kommunikációs és kapcsolatkézség fejlesztése,
- motivációk fejlesztése,
- sokoldalú megtapasztalás,
- differenciált tevékenykedtetés,
- folyamatos ellenőrzés, értékelés.

12. Az utógondozói ellátást igénylő fiatal felnőttek részére kialakított nevelési célok:

Az intézményben jellemzően azon 18-24 éves fiatal felnőttek utógondozói ellátása biztosított, akik nappali rendszerű tanulmányokat folytatnak, illetve bentlakásos szociális intézménybe történő felvételükre várnak.

A gyermekvédelmi gondoskodásban nagykorúvá váló fiataloknak ahhoz, hogy elsajátíthassák a felnőtt életvitelhez szükséges készségeket általában speciális segítségre van szükségük. Ezt a segítséget elsősorban az utógondozói feladatokat ellátó munkatárs nyújtja, esetenként bevonva a segítő team többi tagját pl. a pszichológust, fejlesztő pedagógust/gyógypedagógust.

Célja: a fiatal úgy kerüljön ki a gondozásból, hogy tudja mire lesz szüksége (lakhatás, jövedelem, ügyintézési készségek, segítő, baráti társaság és a családja) az önálló élete vezetéséhez. Kiemelt cél a szociális képességek repertoárjának bővítése, az önellátási képességek erősítése, a másik iránti tisztelet, az együttélés szabályainak elsajátítása, a lehetőségekhez mérten egészséges személyiség nevelése.

Feladat:

Az önálló életvitelhez képességeiknek megfelelő ismereteket, jártasságot szerezzenek. Az utógondozói ellátottaknak az ellátórendszerből megnyugtató módon történő kikerülése.

Világosan megfogalmazott szerződésben előre megtervezett, határozott időre nyújtott gondozás.

Olyan tanácsadás biztosítása, amely segíti a fiatalokat múltjuk feldolgozásában és a jövőre való felkészülésben. Teljes körű támogatás nyújtása tanulmányaik befejezéséhez.

Új ismeretek, készségek elsajátítása, amelyek a felnőtt élethez nélkülözhetetlenek. (pl. gazdálkodás a pénzzel, egészségmegőrzés, önálló életvitel, szabadidő hasznos eltöltése)

13. A közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés

Cél: Minden gondozotthoz meg kell találni a helyes utat a tanulásban, a munkában, a jutalmazásban és a felelősségre vonásban. Minden gyermek személyiségének az elfogadása, fejlődésének a támogatása, nyugodt, kiegyensúlyozott légkör biztosítása, melyben azt érezhetik, hogy fontosak és biztonságban vannak. Az együttélés során a közös célok megvalósítása érdekében fontos a csoport nyugodt, elfogadó légköre, a csoporthoz tartozás tudata, az egyéniség megtartása mellett. Az összetartozás élményét is a megvalósult célok elérése mélyíti el. Ilyen közös cél a csoport hagyományainak, szokásainak ápolása.

Feladat:

A célok elérése érdekében esetkezelő, gondozási, nevelési, rekreációs, egészségügyi és étkezési szolgáltatásokat nyújt az intézmény. Fontos a napi életgyakorlat kialakítása. A célok megvalósítása érdekében az intézmény széleskörű kapcsolatrendszer alakított ki és működtet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi hálózatban tevékenykedő társintézményekkel, a gondozásban bevont egyéb szolgáltatókkal, iskolával, munkahellyel.

A közösségen belül a gyermek személyiségének megismerése érdekében a következő feladatoknak kell eleget tenni:

- a családdal való kapcsolat újra történő kialakítása, a szülővel való folyamatos kapcsolat a lakásotthoni látogatások alkalmával, szükség szerint telefonon,
- a gyermek iratanyagának megismerése,
- a gyermek tevékenységének elemzése, értékelése iskolán kívül és belül,
- a gyermek megnyilvánulásainak elemzése és értékelése,

- a gyermek személyiségének megismerése egyéni beszélgetéssel,
- intézményen kívüli programok közös látogatása.

A személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés szempontjából lényeges dolog az önértékelés fejlesztése, mely megvalósulásának érdekében a következő feladatokat határozzuk meg:

- a nevelő-oktató munka folyamatát végig kell kísérnie a szoktatás mechanizmusának,
- az önértékelési tevékenységet folyamatosan a tanulókkal kell végeztetni,
- törekedni kell a reális önértékelés kialakítására.

Személyiségfejlesztő módszerek:

- beszélgetés – helyzetelemzés, élettér orientáció,
- bábozás,
- önismereti játékok,
- drámajáték,
- sikerélmény terápia,
- modellálás,
- szimulációs játékok.

14. A gyermekbántalmazási esetek és rendkívüli események kezelése

Az intézménynek a rendkívüli események, valamint a gyermekbántalmazási esetek tekintetében a szociális és gyermekvédelmi intézményekben bekövetkező rendkívüli eseményekkel és gyermekbántalmazási esetekkel kapcsolatos intézkedésekről és a jelentéstétel rendjéről szóló mindenkor SZGYF szabályzatban, az ehhez kapcsolódó hatályban lévő intézményvezetői utasítás(ok)ban, valamint „A gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, nevelőszülői hálózatokban és a javítóintézetekben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek bántalmazási eseteinek kivizsgálására és kezelésére vonatkozó intézményi, fenntartói és ágazati módszertan”, illetve annak módosításában foglaltak szerint kötelező eljárnia.

IV.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS

A FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI:

Az intézményben folyó szakmai munka eredményességének egyik fontos feltétele a szakmai dolgozók felkészültsége, feladat iránti elkötelezettsége.

A szakmai munka megfelelő színvonalú ellátása érdekében az intézmény két szinten biztosítja a szakdolgozók továbbképzését:

a) Intézményen belül szervezett továbbképzések:

- Az intézményen belül szervezett továbbképzések egyik alapformája a különleges lakásotthonok szakembereinek rendszeres esetmegbeszélései, többségében kliensközpontú szupervíziói. Ezek a szűkebb körben folyó esetmegbeszélések lehetőséget nyújtanak a lakóegységen belüli problémák őszinte feltárására, illetve kiscsoportos feldolgozására.
- A több csoportnál is jellemzően felmerülő problémákat célszerű nagyobb szakmai testületben (nevelői, gyermekfelügyelők stb.) feldolgozni. Ezek a probléma feldolgozó megbeszélések - a szűkebb szakmai körben történő feldolgozástól eltérően - eset-központú szupervíziót jelentenek, vagyis elvonatkoztatva a konkrét személyektől, magának a jelenségnek (esetnek) szakszerű feldolgozására koncentrálnak, illetve ennek konklúzióit építik be csoportmunkájukba.
- Az intézmény az éves Munkatervben, illetve a Továbbképzési tervben foglaltak szerint évente több alkalommal szervez belső továbbképzéseket a szakmai testületnek. Ezen továbbképzések a különleges lakásotthonok szakmai közösségének javaslatai alapján, többségében külső előadó meghívásával kerülnek megszervezésre.
- Az intézmény a szakmai dolgozók „kiegésének” megelőzése érdekében, kiegyensúlyozott személyiségállapotuk fenntartása érdekében, önismereti, konfliktuskezelő tréningeket szervez.

b) Intézményen kívüli szervezett továbbképzések:

- A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendeletben foglaltak szerinti akkreditált képzéseken, továbbképzéseken való részvétel biztosítása az éves továbbképzési terv alapján.
- A pedagógus továbbképzés, pedagógus szakvizsga feltételeinek biztosítása a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet előírásai szerint.
- Nem akkreditált szakmai továbbképzéseken, rendezvényeken való részvétel biztosítása.
- Szakirányú képesítési követelmény megszerzésére irányuló képzésbe történő beiskolázás.

V.

AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL, HATÓSÁGOKKAL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

A szakmai egység vezetője rendszeresen részt vesz az intézmény igazgatója által szervezett vezetői értekezleteken.

A szakmai munka folyamatos ellenőrzését, javítását segítik azok az intézményen belüli szakmai megbeszélések, ahol az aktuális gondok kerülnek megvitatásra. Menete során

szem előtt kell tartani a célt, a megfelelő formai és tartalmi kereteket (írásos vázlat, napirendi pontok), egy adott időszakot lezáró értékelést, új feladatok meghatározását (felelősök, határidők).

A megbeszélések mederben tartása mellett demokratikus, építő jellegű párbeszédet, véleménynyilvánítási lehetőséget, információ áramlást kell biztosítani.

Az esetmegbeszélés egymás támogatásának és az információ megosztásnak leginkább gyakorlatközeli fóruma, melynek tartalma lehet:

- a konkrét esettel, illetve megoldandó problémával kapcsolatos, adott gyermekre vonatkozó átfogó megbeszélés (pl. új gyermek érkezése után, hazagondozás vagy átgondozás, életút tervezése kapcsán),
- váratlan, vagy rendkívüli eseménnyel kapcsolatosan történő stratégiai megbeszélés,
- viselkedésre vonatkozó javaslatok, megoldások, felelősök, határidők megfogalmazása.

A hatékonyság növelése érdekében az adott eset, vagy történések megbeszélése során minden érintett szakembernek jelen kell lennie, hogy kifejtse álláspontját, véleményét. A lehetőségekhez mérten több szakterület (pl. pszichológus, fejlesztő pedagógus) képviselője legyen biztosítva, illetve kerüljön kijelölésre moderátor, aki irányítja, vezeti a megbeszélést.

A szakmai teamben dolgozóknak lehetőséget kell biztosítani a rekreációra, ventillációra, melyek rítusainak, hagyományainak megteremtése kiemelt feladat. Ezek formái a csapatépítő intézményi napok, esetleg egy-két napos kirándulás, belső továbbképzés, kötetlen találkozások lehetnek.

A hatékony szakmai tevékenység érdekében a szakmai egység az intézményen belül szoros kapcsolatot tart fenn

- az igazgatóval,
- az igazgatóhelyetttel,
- a Gazdasági és Munkaügyi Csoporttal,
- az intézmény érdekképviselői fórumával.

A szakmai egység vezetője rendszeres kapcsolatot tart a gyermekvédelmi alap- és szakellátásban részt vevő intézményekkel, hatóságokkal és más gyermekotthonokkal. A gyermekvédelmi szakszolgálati tevékenység keretében szoros együttműködés történik:

- az OGYSZ Szakértői Bizottságával,
- az OGYSZ Elhelyezési Csoport munkatársaival,
- a gyermekvédelmi gyámokkal.

A szakmai egység az intézményen kívül kooperatív kapcsolatot épít ki és tart fenn:

- az illetékes család- és gyermekjóléti központtal/szolgálattal,
- az illetékes gyámhivatallal,
- a köznevelési- és felnőttképzési intézményekkel,
- az egészségügyi ellátórendszer tagjaival (házi orvos, védőnői szolgálat,

- szükségleteknek megfelelő szakellátási intézmények),
- a rendőrséggel,
  - a bírósággal,
  - az ügyészséggel,
  - a pártfogó felügyelővel,
  - a büntetés-végrehajtási intézményekkel.

Az együttműködés során törekedni kell a személyes és közvetlen munkakapcsolatra, mely során az érintettek közösen dolgozhatnak ki programokat, melyek a nevelési folyamat fontos részeivé válnak.

VI.

A SZOLGÁLTATÁST IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK JOGAINAK VÉDELME

A Gyvt. 6-9. §-ában meghatározott gyermeki jogok védelme minden olyan személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, gondozásával, ügyeinek intézésével foglalkozik. Az intézmény segíti a gyermekjogi képviselőt a gyermekek jogainak védelme, érdekeinek érvényesítése érdekében végzett tevékenységében.

A gyermekjogi képviselő nevét, valamint elérhetőségeit a gondozottak számára jól látható helyen szükséges elhelyezni a szakmai egység valamennyi különleges lakásotthonában.

A gyermekjogi képviselő fogadóórájáról, a vele történő személyes találkozás lehetőségéről minden esetben értesíteni szükséges a gyermekeket.

A gyermekjogi képviselő – szükség esetén - tapasztalatait megbeszéli a szakmai egység vezetőjével, az intézmény vezetőjével, illetve a gyermekvédelmi gyámmal.

Szükség esetén további intézkedéseket tesz a fenntartónál.

A gyermeki jogok védelmét szolgálja továbbá a Gyvt. 35. §-a alapján létrehozott érdekképviselői fórum, melynél a belátási képességgel rendelkező gyermek, a fiatal felnőtt, a gyermek szülője, más törvényes képviselője, valamint a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek panasszal élhetnek.

A Gyvt. 15. § (6)-(7) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottakat - munkakörükkel összefüggésben - megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.

A gyermek, fiatal felnőtt nevelése-gondozása, ügyeinek intézése és utógondozása során hivatalból jár el, e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.

A szolgáltatást nyújtók, mint munkavállalók személyiségi jogainak védelméről a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 9. §-a rendelkezik. Személyiségi jogainak megsértése esetén a munkavállaló kérheti a bíróságtól a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:51. § - ában foglalt jogkövetkezmények alkalmazását.

VII.

A SZAKMAI EGYSÉG SZOLGÁLTATÁSÁRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság honlapján történik a szakmai egység szolgáltatásáról szóló tájékoztatás:

<https://szgyf.gov.hu/2-uncategorised/1055-fovarosi-sztehlo-gabor-gyermekotthon-es-fogyatekosokat-befogado-otthonok>

A tájékoztatás külső személyek, szervezetek számára történhet személyesen, elektronikus vagy írásos formában, illetve az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése elektronikus vagy jogszabály által meghatározott egyéb módon történik.

A belső tájékoztatás formája az ügyeleti napló (napi események, feladatok), valamint a faliújság (programok, közérdekű információk, elérhetőségek).

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Jelen szakmai program a fenntartó jóváhagyása után lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 2023. március 29. napján aláírt szakmai program hatályát veszti.

A szakmai program elfogadásának nevelőtestületi értekezleti jegyzőkönyve és a nevelőtestületi jelenléti íve – online értekezlet esetén jegyzőkönyv - a 6. számú mellékletben került rögzítésre.

Budapest, 2023. 05.26.

Mellékletek:

- 1. számú melléklet: Házirend
- 2. számú melléklet: Megállapodás I.
- 3. számú melléklet: Megállapodás II.
- 4. számú melléklet: Megállapodás III.
- 5. számú melléklet: Megállapodás IV.
- 6. számú melléklet: Jegyzőkönyv

Jegyzőkönyv

Készült: Sztehlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Budapest különleges lakásotthoni szakmai egysége vonatkozásában a Napkelte Különleges Lakásotthon Budapest (1104 Budapest, Szentimrey utca 3.) telephelyén

Tárgy: a kiegészített szakmai programok ismertetése, véleményezése és elfogadása, valamint az SZMSZ ismertetése a névváltozás kapcsán

Helye: a nevelőtestületi ülés személyes jelenléti formában került megtartásra

Ideje: 2023. szeptember 20. 9 óra 0 perc

Jelen vannak:

- Fejéregyháziné Girtler Andrea/elnök,
- Benes Rita/ jegyzőkönyv hitelesítő, szavazatszámláló,
- Soproniné Varga Mariann/jegyzőkönyvvezető,
- Bárdos Judit gyermekvédelmi referens/meghívott (online formában),
- a nevelőtestületi tagok a mellékelt lista szerint.

Fejéregyháziné Girtler Andrea elnök köszönti a résztvevőket, megnyitja az értekezletet. Megállapítja, hogy az ülés határozatképes 16 tagból 10 fő jelen van, a tagok 62 %-a.

Tervezett napirendi pontokat:

- napirendi pontok elfogadása és a jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyv hitelesítő személyének megválasztása
- a kiegészített szakmai programok véleményezése és elfogadtatása

1. **napirendi pont:** napirendi pontok elfogadása és a jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyv hitelesítő személyének megválasztása

A tervezett napirendi pontokon kívül más javaslat nem érkezett. Az elnök javasolja Soproniné Varga Mariann-t a jegyzőkönyv vezetésére, valamint Benes Ritát a jegyzőkönyv hitelesítésére. Más javaslat nem érkezett.

A jelenlévő tagok közül nyílt szavazással 10 igen, 0 nem, 0 tartózkodott mellett a napirendi pontok és jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyv hitelesítő személye elfogadásra került.

---

2. napirendi pont: a kiegészített szakmai programok véleményezése és elfogadtatása

Az elnök a telephelyek vonatkozásában ismerteti a kiegészített (gyámi módszertan, tehetséggondozás módszertan, rendkívüli szabályzat, eü. adatlap) szakmai programokat. Észrevétel és hozzászólás nem érkezett. Az elnök megkéri a jelenlévőket, hogy szavazzanak az ismertetett szakmai programok elfogadásáról.

A jelenlévő tagok közül nyílt szavazással 10 igen, 0 nem, 0 tartózkodott mellett a szakmai programok módosítása elfogadásra került.

Fejéregyháziné Girtler Andrea elnök megköszöni a részvételt, 9 óra 50 perckor bezárja az értekezletet.

Sapronné Varga Marianna
jegyzőkönyvvezető

Benes Diána
jegyzőkönyv hitelesítő

Fejéregyháziné
Girtler Andrea
elnök

JELENLÉTI ÍV

mely készült a 2023. szeptember 20-án megtartott különleges lakásotthonok
Nevelőtestületi értekezletén

Név	Aláírás
BENES RITA	Benes Rita
RÁCZ ISTVÁNNA	Rácz Istvánné
KISS LAURA	Kiss Laura
Fegyverháziné Girtler Andra	Fegyverháziné Girtler Andra
Erdősi Dániel	Erdősi Dániel
BALAZS BARBARA	Balázs Barbara
BANYAI SZILVIA	Bányai Szilvia
SÓRÓS GÉZA	Sóros Géza
SZETLIK ERIKA	Szetlik Erika
Soproniné Varga Marianna	Soproniné Varga Marianna

